

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2020-2021

25 MEI 2021

VRAAG OM UITLEG EN VRAAG

**Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport
van dinsdag 25 mei 2021**

INTEGRAAL VERSLAG

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Hilde Sabbe, de heer Mathias Vanden Borre

Verontschuldigd: mevrouw Lotte Stoops

INHOUD

1. Vraag om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de aanwending van de middelen van het Vlaamse noodfonds

2. Vraag (R.v.O., art. 58)

- Vraag van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de 11 juliviering

3. Regeling van de werkzaamheden

1. Vraag om uitleg (R.v.O., art. 59)

Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de aanwending van de middelen van het Vlaamse noodfonds

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De coronacrisis treft de sectoren Cultuur, Jeugd en Sport zwaar. Dat weten we allemaal. Om de lokale besturen te helpen om die sectoren bij te staan, besliste de Vlaamse Regering om hen in 2020 eenmalig 87,3 miljoen euro ter beschikking te stellen.

De VGC ontving 3,17 miljoen euro uit het Vlaamse noodfonds. In 2020 heeft de VGC daarvan 695.789 euro gebruikt voor effectieve Covid-19-gerelateerde uitgaven: 130.000 euro voor sportclubs en -initiatieven; 13.000 euro voor jeugdorganisaties; 303.000 euro voor cultuur- en jeugdorganisaties en 100.000 en 150.000 euro voor respectievelijk Muntpunt en *Bruzz*.

U verklaarde tijdens de bespreking van de begrotingswijziging 2 en B voor het dienstjaar 2020 in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 1 december 2020 dat *“het Vlaams geld dat nog niet werd uitgegeven, afgerond 2,2 miljoen euro, voorlopig werd geparkeerd in het Lambermontfonds”*.

Maar aangezien er slechts een kleine 700.000 euro effectief werd uitgegeven aan Covid-19-gerelateerde uitgaven, betekent dat er bijna 2,5 miljoen euro aan middelen van het Vlaamse noodfonds werden opgepot in het Lambermontfonds in 2020, en geen 2,2 miljoen euro. Dat zijn toch aanzienlijke bedragen.

Ik dacht dat er voor 2020 een klein miljoen euro middelen uit het Vlaamse noodfonds waren bestemd voor de cultuur-, jeugd- en sportsector. Er bestaat verwarring of het is onduidelijk of het nu gaat om +/- 700.000 euro uitgaven. Of werden er toch meer uitgaven gedaan om aan die 2,2 miljoen euro te komen? Hoeveel en welke uitgaven vonden uiteindelijk niet plaats in 2020? Welke vonden er wel plaats?

Uit het antwoord van het collegelid op mijn schriftelijke vraag nr. 14, die ik op 1 april 2021 ontving, blijkt dat, wat betreft de financiering van het lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid in het kader van de Vlaamse noodmiddelen, *“tot op heden er een aantal uitgaven in het kader van de livestream van culturele voorstellingen in woonzorgcentra, gemeenschapscentra en lokale dienstencentra gebeurde”*. U verklaarde eveneens dat *“er momenteel bijkomende initiatieven worden voorbereid maar tot op heden er nog géén bijkomende projecten, verenigingen en/of organisaties werden uitbetaald met de middelen die we kregen vanuit het Noodfonds”*.

Tot slot, gaf u mee dat *“in het Lambermontfonds na begrotingsopmaak 2021 een bedrag van 1,9 miljoen euro zit, afkomstig uit de middelen die de Vlaamse overheid aan de VGC toekende vanuit het Noodfonds”*.

Dat betekent dus dat tot op heden in 2021, 526.650,75 euro van de Vlaamse coronamiddelen gespendeerd werd sinds de begrotingsopmaak 2021.

De enige Covid-19-gerelateerde uitgave in 2021 die gefinancierd werd met de middelen van het Vlaamse noodfonds is de livestream, waar ik net naar verwees. Ging die 526.650,75 euro integraal naar die uitgave? Dat lijkt me bijzonder veel geld.

Vonden er tot op heden nog andere uitgaven plaats in het kader van de sport- en jeugdsector? Ik zie momenteel geen signalen dat er hiervoor uitgaven zijn gebeurd. Dat lijkt me toch sterk en verdient toch wel enige toelichting.

Dit College heeft nog tot eind dit jaar de tijd om de middelen van het Vlaamse noodfonds aan te wenden. Bestaat er hierover enige duidelijkheid, eventueel in de begrotingswijziging? Of blijven er toch nog middelen geparkeerd in het Lambermontfonds?

Collegelid Pascal Smet: De VGC ontving inderdaad 3,17 miljoen euro uit het Vlaamse noodfonds en is hiervoor erkentelijk naar de Vlaamse Regering.

In 2020 heeft de VGC afgerond 696.000 euro van dit fonds gebruikt voor effectieve Covid-19-gerelateerde uitgaven:

- 130.000 euro voor sportclubs en -initiatieven;
- 13.000 euro voor jeugdorganisaties;
- 303.000 euro voor cultuur- en jeugdorganisaties;
- 100.000 euro voor Muntpunt;
- 150.000 euro voor *Bruzz*.

Graag reconstrueer ik voor u de bewegingen met betrekking tot de 3,17 miljoen euro toegekende middelen:

- bij de begrotingswijziging 2 en B in 2020 werd er in totaal 897.400 euro ingeschreven in de begroting 2020 en 2.274.000 euro in het Lambermontfonds;
- bij de begrotingsopmaak in 2021 werd 325.000 euro ingeschreven in de begroting, waardoor er 1.949.400 euro overbleef in het fonds;
- uit de rekening 2020 blijkt nu dat er van de 897.400 euro ingeschreven middelen een saldo blijft van afgerond 201.526 euro, dus effectieve vastlegging van afgerond 695.000 euro. Dit saldo uit het jaar 2020, zal terug toegevoegd worden aan het Lambermontfonds en weer ingezet worden in 2021.

Zoals ik reeds meerdere malen heb gezegd, we hebben altijd gepleit voor een voorzichtige en verstandige aanpak:

- blijven waken over de veerkracht van onze organisaties (stabiliteit);
- organisaties compenseren vanuit het principe dat er geen dingen worden gedaan die al door Vlaanderen gebeurden. Problemen worden opgelost voor organisaties die schade leden en geen beroep kunnen doen op Vlaamse noodfondsmiddelen;
- het inzetten op een duurzame relance.

Het geld vanuit Vlaanderen werd niet volledig uitgegeven, omdat er werd van uitgegaan dat de crisis ook in 2021 nog zal opflakkeren, wat ook is gebeurd. Ook in 2022 en 2023 zullen de gevolgen hiervan nog voelbaar zijn.

In 2021 zijn er buiten de livestream nog geen uitgaven effectief betaald met de middelen uit het Noodfonds, maar er zijn wel uitgaven door de VGC gedaan vanuit haar reguliere middelen, net zoals in 2020 trouwens.

Deze uitgaven zijn bijvoorbeeld:

- de ondersteuning via Paspartoe voor sport- en jeugdverenigingen in het kader van inspanningen die ze leveren om mensen in armoede naar hun aanbod toe te leiden;

- ervoor zorgen dat alle lokale sociaal-culturele verenigingen, sportclubs en jeugdverenigingen hun werkingssubsidies op eenzelfde niveau gegarandeerd blijven als het voorgaande werkjaar, zodat ze geen negatieve impact hebben wegens een verminderde activiteitsgraad ten gevolge van de coronacrisis.

Zo garanderen we de veerkracht en stabiliteit bij onze verenigingen.

Bij begrotingsopmaak 2021 werd er 325.000 euro ingezet vanuit Covid-19-middelen van Vlaanderen. De middelen die bij de opmaak 2021 ingeschreven werden, zijn bestemd voor hygiënische maatregelen voor gebouwen en voor de oproep 'kunstenaar in de klas'.

Eerstdaags zal de Raad de begrotingswijziging 1 en A goedkeuren in de Raad waarbij middelen zullen verschuiven. Deze verschuivingen zullen dan in de Raad worden toegelicht.

Het is ook een goede beslissing van de Vlaamse Regering geweest deze middelen toe te kennen als een algemene werkingssubsidie aan de VGC waarvoor geen specifieke verantwoording is voorzien. Er is ook geen deadline bepaald in het decreet die stelt dat de middelen dienen gespendeerd te zijn voor eind 2021. De Vlaamse Regering volgt dan ook klaarblijkelijk het principe van de voorzichtige aanpak. Deze aanpak volgt de VGC ook. Het kwam er op neer te kijken hoe de VGC vorig jaar, dit jaar en de volgende jaren de middelen duurzaam kan uitgeven. Een van de grote projecten zal het project 'kunstenaar in de klas' zijn. Er zijn nog andere projecten, maar daar zal ik tijdens de bespreking van de begrotingswijziging dieper op ingaan.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Helaas heb ik bijna niets bijgeleerd. Wat u doet is bijna mijn vraag integraal hernemen.

Collegelid Pascal Smet: Als u het antwoord al in uw vraag geeft.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik hoopte alleszins dat er nieuwe elementen zouden zijn. Ik ging ervan uit dat u zou toelichten wat de resultaten van die extra uitgaven in het kader van het Noodfonds zijn.

Ik stel het al in mijn vraag en ik concludeer dat er niet zo veel is gebeurd met het Noodfonds en deze middelen.

Het is geen persoonlijk verwijt aan u, maar een aantal collega's uit de meerderheid geven soms een sneer naar Vlaanderen. Nu moeten we opnieuw vaststellen dat Vlaanderen extra middelen voorziet voor Brussel, maar deze middelen worden niet onmiddellijk benut in Brussel.

Er zijn misschien collega's die luisteren of het verslag lezen. Ze moeten niet altijd direct verwijten maken richting Vlaanderen. Ze zeggen dat Vlaanderen zagezegd te weinig doet voor Brussel, maar dat is zeker niet het geval. Dat leren we opnieuw vandaag. Vlaanderen stelt extra middelen ter beschikking aan Brussel, aan de VGC.

Ik volg het collegelid in het feit dat hij wijst op voorzichtigheid, maar persoonlijk vind ik dat er nog steeds grote noden zijn. Zeker in de jeugd- en sportsector in Brussel. Ik denk dat als je goede projecten zoekt, er ook wel zult vinden die een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Het zal zeker onterecht zijn als men bij de volgende begrotingsbespreking opnieuw met de vinger richting Vlaanderen zal wijzen want Vlaanderen neemt haar verantwoordelijkheid ten

aanzien van de VGC en stelt middelen ter beschikking van de VGC. Dit is voor mij de conclusie van dit debat.

2. Vraag (R.v.O., art. 58)

Vraag van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de 11 juliviering

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): 11 juli is en blijft de belangrijkste feestdag van de Vlaamse Gemeenschap. Traditioneel wordt dit jaarlijks stevig gevierd in Brussel, met talloze activiteiten, optredens en plezier. Het is het uitgelezen moment om de band tussen Brussel en Vlaanderen actief uit te dragen en ook een kans om de meerwaarde van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel te benadrukken.

Dat is vandaag meer dan ooit nodig: bepaalde politici en stromingen streven actief naar het weghalen van de Gemeenschappen uit Brussel en willen de Brusselse constructie “herdenken”. Dergelijke initiatieven draaien in de feiten uit op een verschraving van het Nederlandstalig aanbod in Brussel en zullen de discriminatie van de Vlaming in Brussel zeker niet verhelpen. We moeten daar dan ook actief durven tegen in te gaan.

Het is aan Muntpunt, in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, om de 11 juliviering vorm te geven. Dit jaar belooft, net zoals vorig jaar, een bijzondere editie te worden van de traditionele 11 juliviering. Maar indien de coronacijfers gunstig evolueren, zijn vanaf 1 juli evenementen met een groot publiek (max. 2.500 personen) terug mogelijk.

De rol van de VGC ligt in deze in het financieren en het samenbrengen van de lokale actoren zodat zij ideeën en praktijken kunnen uitwisselen. Vorig jaar voorzag de VGC een budget van 19.500 euro ter ondersteuning van gemeenten of gemeenschapscentra die een lokale 11 juliviering wilden organiseren. Subsidieaanvragen werden toen beoordeeld als deel van de Staycation-projectoproep.

Welke gemeenten en/of gemeenschapscentra hebben vorig jaar een lokale 11 juliviering georganiseerd? Werd het budget van vorig jaar volledig opgebruikt?

Welk budget voorziet de VGC dit jaar voor de gemeenten en/of gemeenschapscentra die een lokaal 11 julifeest willen organiseren? Zijn er reeds geïnteresseerden?

Stelt de VGC zich flexibel op wat betreft de projectomschrijving, zodat organisatoren hun project kunnen aanpassen aan de versoepelingen die hopelijk van toepassing zullen zijn?

Worden de aanvragen opnieuw beoordeeld als deel van de Staycation-projectoproep?

Collegelid Pascal Smet: 19 gemeenten of deelgemeenten van de Stad Brussel vroegen vorig jaar de subsidie aan, hetzij via het gemeenschapscentrum, hetzij via de cultuurdienst van de gemeente. De klassieke vieringen, vaak met veel mensen binnen en recepties, konden niet plaatsvinden. De gemeenten organiseerden alternatieve vieringen of activiteiten, zoals wandelingen of zoektochten, wenskaarten in de brievenbus, stoepconcerten of balkonconcerten, een bootconcert op het kanaal, *open air cinema*, postkaarten door lokaal artistiek talent.

Het ging om de volgende gemeenten: Anderlecht, de 3 deelgemeenten van de Stad Brussel (Laken, Haren en Neder-over-Heembeek) Elsene, Evere, Jette, Ganshoren, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst, Watermaal-Bosvoorde. Er was geen viering in Etterbeek en Koekelberg. De subsidie bedroeg voor elke gemeente 1.026 euro. Het budget was uiteraard volledig opgebruikt.

Zoals elk jaar voorziet de VGC 19.500 euro. De gemeenten en gemeenschapscentra vragen hun subsidie aan via het jaarlijks voortgangsrapport, in te dienen voor 1 april. Daarin is de aanvraag voor de 11 juliviering geïntegreerd, bij wijze van administratieve vereenvoudiging. Voor de meeste gemeenten is dit immers een standaard onderdeel van hun werking geworden. Voor 2021 vroegen 20 gemeenten of deelgemeenten van de Stad Brussel de subsidie aan. Dit jaar is Koekelberg terug van de partij. De niet-deelname van deze gemeente vorig jaar had enkel te maken met de coronamaatregelen.

Op de *videocall* met de schepenen van cultuur op 2 april 2021 kwam de 11 juliviering kort ter sprake. De gemeenten moesten immers voor 1 april hun aanvraag doen bij de VGC, maar de vooruitzichten op vlak van de pandemie waren toen minder gunstig dan vandaag en de programma's waren nog onduidelijk. De VGC stelt zich altijd en hier zeer flexibel op. We verwachten net als vorig jaar dat de meeste programma's laat bekend zullen zijn. De meeste gemeenten wachten zo lang mogelijk in de hoop meer mensen te mogen samenbrengen.

We zien wel al een verschuiving van binnen naar buiten: een 5-tal gemeenten die vroeger iets binnen organiseerden, plannen dit nu alvast in een park of een grote tuin. Zo plant bv. Koekelberg, dat vroeger altijd een receptie in het gemeentehuis organiseerde, dit jaar iets in het Victoriapark.

De aanvragen werden vorig jaar niet beoordeeld als deel van de Staycation-projectoproep, het gaat om 2 zeer verschillende subsidielijnen. Omdat er vorig jaar geen klassieke 11 julivieringen konden plaatsvinden, heeft de VGC wel toegestaan dat het budget uitzonderlijk ook aan een ander zomerproject kon worden besteed. U ziet: de VGC is de reïncarnatie van de flexibiliteit.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Als ik het goed begrijp, waren er vorig jaar slechts 2 gemeenten van de 19 die geen echte 11 juliviering hebben georganiseerd. De anderen dus wel. Dit is op zich al goed. 19 op 19 was een betere score geweest. Maar 17 op 19 is een positief element dat deze gemeenten toch 1 dag per jaar aandacht hebben voor de Vlaamse Gemeenschap. Soms blijft dit een moeilijke verhouding en deze verhouding kan en mag veel beter zijn.

Er wordt vaak gesproken over alternatieve activiteiten. Dit moet zeker kunnen. Het moet niet altijd de klassieke receptie zijn. Zeker in coronatijden moeten we creatief zijn. Ik denk wel dat er dit jaar meer mogelijk moet zijn dan vorig jaar. Misschien kan u alle geïnteresseerden nog een extra duwtje in de rug geven om van 11 juli een feest te maken. Voor corona was het toch een evenement in Brussel dat een groot bereik had. Op vele plaatsen was er een publiek evenement bv. op de Grote Markt en het Muntplein. Ik weet niet wat er dit jaar mogelijk is, maar ik hoop dat we de vlag van de Vlaamse Gemeenschap terug kunnen heisen in Brussel en dat we leuke en positieve activiteiten kunnen organiseren zodat de aanwezigheid van de Vlamingen in Brussel terug onder de aandacht kan worden gebracht.

Ik zie in het antwoord van het collegelid geen elementen die dit ontkrachten. 19.500 euro lijkt me echter een klein budget, maar ik hoop dat de nodige ondersteuning wordt gegeven aan alle geïnteresseerden om van 11 juli een feestdag te maken.

3. Regeling van de werkzaamheden

Tijdens de Commissie Cultuur werd gesproken over de regeling van de werkzaamheden voor volgend zittingsjaar.

De commissieleden kwamen overeen alvast een voorstel van studiebezoek of hoorzitting uit te werken voor volgende thema's: de Erfgoedcel en Muntpunt.

De buitenlandse reizen werden ook aangehaald en er werd afgesproken om deze in de 1^{ste} commissie van het nieuwe zittingsjaar te bespreken.
